O‘QUVCHILARDA VATANPARVARLIK TUYG‘ULARINI RIVOJLANTIRISHDA ZAMONAVIY PEDAGOGIK TEXNOLOGIYALARNING QO‘LLANILISHI

Nurullayeva M.I.,
GDPI magistranti.
Email:lolajabbarova@gmail.com

Annotatsiya: ushbu tezisda o‘quvchilarda vatanparvarlik tuyg‘usini shakllantirishning zamonaviy pedagogik imkoniyatlarini kuchaytirishga qaratilgan strategiyalarni o‘rganadi. Tadqiqot davomida milliy o‘zlikni anglash va fuqarolik mas’uliyatini rivojlantirishning dolzarbligi ta’kidlanadi, shuningdek, mavjud adabiyotlar tahlil qilinadi. Unda o‘qitishning innovatsion metodlari ko‘rib chiqilib, bu yondashuvlarning o‘quvchilarga qanday ta’sir ko‘rsatishi muhokama etiladi.

Kalit so‘zlar: vatanparvarlik, tarbiya, pedagogik imkoniyatlar, milliy o‘zlik, fuqarolik mas’uliyati, innovatsion metodlar, ta’lim strategiyasi, o‘quvchilar, o‘qitish usullari, amaliy tajriba, shaxs tarbiyasi, ta’lim islohoti.

Аннотация: в тезисах рассматриваются стратегии, направленные на усиление современных педагогических возможностей воспитания чувства патриотизма у учащихся. В исследовании подчеркивается актуальность развития чувства национальной идентичности и гражданской ответственности, а также анализируется существующая литература. В нем рассматриваются инновационные методы обучения и обсуждается, как эти подходы влияют на учащихся.

Ключевые слова: патриотизм, образование, педагогические возможности, национальная идентичность, гражданская ответственность, инновационные методы, образовательная стратегия, студенты, методы обучения, практический опыт, личностное развитие, образовательная реформа.

Abstract: this article examines strategies aimed at strengthening modern pedagogical opportunities for the formation of a sense of patriotism in students. The study emphasizes the relevance of developing a sense of national identity and civic responsibility, and also analyzes the existing literature. It examines innovative teaching methods and discusses how these approaches affect students.

Keywords: patriotism, education, pedagogical opportunities, national identity, civic responsibility, innovative methods, educational strategy, students, teaching methods, practical experience, personal development, educational reform.

Vatanparvarlik — bu shaxsda o‘z Vataniga, xalqiga, tarixiy merosi va milliy qadriyatlariga nisbatan chuqur sadoqat, hurmat hamda fidoyilik asosida shakllanadigan yuksak tuyg‘udir. [1]

Globallashuv jarayoni va axborot oqimi tobora kuchayib borayotgan hozirgi zamonda yosh avlodda vatanparvarlik ruhini mustahkamlash har bir ta’lim muassasasi oldida turgan muhim vazifalardan biri sanaladi. Bu yo‘nalishda zamonaviy pedagogik texnologiyalardan foydalanish o‘ta dolzarb ahamiyat kasb etadi. [2]

Ta’lim jarayonida vatanparvarlikni shakllantirishda xilma-xillikni qadrlash va tanqidiy fikrlash madaniyatini rivojlantirish bilan birgalikda, milliy g‘urur tuyg‘usini uyg‘otishga qaratilgan muvozanatli va inklyuziv yondashuv muhim ahamiyat kasb etadi. [3]

O‘quvchilarni vatanparvarlik ruhida tarbiyalashning pedagogik imkoniyatlarini kengaytirish bo‘yicha quyidagi strategiyalar taklif etilishi mumkin:

Fuqarolik ta’limi va axloqiy qadriyatlarni aniqlashtirish:

O‘quv dasturlariga fuqarolik ta’limini kiritish orqali o‘quvchilarga milliy qadriyatlar, tarixiy asoslar va asosiy ijtimoiy tamoyillarni anglash imkoniyati yaratiladi. Bunday yondashuv o‘quvchilarda o‘z xalqining madaniy-ma’naviy merosini anglash va unga nisbatan mas’uliyatli munosabatni shakllantirishga xizmat qiladi.

Tarix va madaniyatni inklyuziv yoritish: Tarixiy materiallarni o‘qitishda turli guruhlar, millatlar va ijtimoiy qatlamlarning jamiyat taraqqiyotiga qo‘shgan hissalarini e’tirof etuvchi inklyuziv yondashuvdan foydalanish lozim. Bu bilan o‘quvchilarda tarixiy adolat va ijtimoiy birdamlik tushunchalari shakllanadi. Millat tarkibidagi madaniy xilma-xillikni yoritish orqali esa o‘quvchilarda xilma-xillikda birlik g‘oyasi mustahkamlanadi.

Xizmatga yo‘naltirilgan o‘qitish va fuqarolik ishtiroki: Fuqarolik faoliyatini o‘rgatuvchi amaliy tashabbuslarni ta’limga tatbiq etish orqali o‘quvchilar o‘z jamoasiga foydali bo‘lish istagini anglab yetadilar.

Mahalliy muammolarni hal etishga yo‘naltirilgan loyihaviy faoliyat esa o‘quvchilarda mas’uliyat, tashabbuskorlik va fuqarolik ongining shakllanishiga ko‘maklashadi. [4]

Tajribaviy ta’lim metodlari: Milliy merosni anglashni chuqurlashtirish maqsadida tarixiy obidalar, muzeylar va fuqarolik institutlariga ekskursiyalar tashkil etish amaliy ta’lim shakli sifatida yuqori samara beradi. Bunday tashriflar orqali o‘quvchilar tarix bilan bevosita tanishish imkoniyatiga ega bo‘ladilar.

Zamonaviy pedagogik texnologiyalar deganda o‘quv jarayonini samarali tashkil etish, o‘quvchilarning faolligini oshirish, ularni mustaqil fikrlashga va ongli harakatga yo‘naltirishga xizmat qiluvchi yangi usul va vositalar tushuniladi. [5]

Bular interaktiv metodlar, AKT (axborot-kommunikatsiya texnologiyalari), loyiha asosida o‘qitish, muammoli ta’lim, klaster, insert, aqliy hujum, konseptual xaritalar kabi usullarni o‘z ichiga oladi.

Zamonaviy pedagogik texnologiyalar o‘quvchilarda vatanparvarlik tuyg‘usini shakllantirishda samarali metodik vosita sifatida xizmat qiladi. [6]

Ushbu texnologik yondashuvlar ta’lim jarayonining interaktivligini ta’minlab, o‘quvchilarning o‘quv faoliyatidagi faolligini oshiradi, ularni ongli, mustaqil fikrlovchi va faol fuqarolar sifatida shakllanishiga zamin yaratadi. Pedagogik faoliyatda ushbu imkoniyatlardan maqsadga muvofiq foydalanish orqali o‘qituvchilar vataniga sadoqatli, milliy qadriyatlarni qadrlovchi va har tomonlama yetuk shaxslarni tarbiyalashda muhim rol o‘ynaydilar.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Masharipova D. O‘quvchilarni vatanparvarlik ruhida tarbiyalashning pedogogik imkoniyatlarini takomillashtirish. http://www.pedagoglar.org, 2024.-13-15b.

2. Omonov H., Xo‘jayev N. Pedagogik texnologiyalar va pedagogik mahorat. – Toshkent: O‘zbekiston Respublikasi Xalq ta’limi vazirligi, 2005. – 112 b.

3. Jalolov J. Pedagogik innovatsiyalar va zamonaviy ta’lim texnologiyalari. – Toshkent: Fan va texnologiya, 2017. – 240 b.

4. Azizxo‘jaeva N.N. Pedagogik mahorat. – Toshkent: Fan, 2003. – 200 b.